Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0511U000194

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-03-2011

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пархоменко Валерій Миколайович
2. Parkhomenko Valerij Mykolajovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 08.00.09

Назва наукової спеціальності: Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 16-03-2011

Спеціальність за освітою: 7.050106

Місце роботи здобувача: Національна академія статистики, обліку та аудиту

Код за ЄДРПОУ: 04837462

Місцезнаходження: 04107, м. Київ, вул. Підгірна, 1

Форма власності:

Сфера управління: Державна служба статистики України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 14.052.01

Повне найменування юридичної особи: Державний університет "Житомирська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: вул. Чуднівська, 103, м. Житомир, Житомирський р-н., Житомирська обл., 10005, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний технологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: 10005,, м. Житомир, вул. Чуднівська (Черняховського), 103

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 06.81.85

Тема дисертації:

1. Концепція розвитку бухгалтерського обліку, контролю та аналізу витрат на якість продукції

2. Concept of development of accounting, control and analysis of production quality costs

Реферат/анотація:

1. Мета дослідження: комплексне вирішення проблем теорії та методології бухгалтерського обліку, внутрішнього контролю та економічного аналізу витрат на якість (забезпечення, поліпшення, підтримка) продукції шляхом формування концепції розвитку облікового відображення витрат на якість і контрольно-аналітичного забезпечення ефективності їх здійснення. Об'єкт дослідження: конвергенційні зв'язки підсистем бухгалтерського обліку, контролю та аналізу з системою управління якістю продукції в частині витрат на якість. Предмет дослідження: теоретико-методологічні та організаційно-практичні засади бухгалтерського обліку, внутрішнього контролю та економічного аналізу витрат на якість продукції. Методи дослідження: системний підхід, теоретичного узагальнення, групування, порівняння, історичний метод, діалектичний метод, аналогії, порівняння, абстрагування, причинно-наслідкового зв'язку, логічний метод, моделювання, індукції, дедукції, історичний, формалізації та абстрактно-логічний. Наукова новизна одержаних результатів полягає у розробці концепції, що забезпечує комплексне розв'язання проблем теорії

та методології бухгалтерського обліку, внутрішнього контролю та економічного аналізу витрат на якість продукції. Вперше одержано: теоретико-методологічні положення бухгалтерського обліку витрат на якість продукції, виходячи із інтеграції системи управління якістю та облікової системи на основі розробленої моделі облікового забезпечення СУЯ, що дозволило визначити основні напрями проектування та впровадження на практиці її облікового забезпечення; теоретичні засади бухгалтерського обліку витрат на якість, як самостійного напряму облікової діяльності для забезпечення ефективного функціонування СУЯ та управління даними витратами; теоретичні основи калькулювання витрат на якість в системі бухгалтерського обліку, що ґрунтується на гібридних моделях калькулювання таких витрат у повному життєвому циклі в поєднанні з видами витрат за призначенням та моделі калькулювання собівартості продукції з урахуванням витрат на якість за нормативно-функціональним методом, що дозволило ефективно організувати процес калькулювання, забезпечити надання управлінському персоналу аналітичної інформації про об'єкти калькулювання для прийняття рішень; удосконалено: методологію бухгалтерського обліку через розробку класифікації витрат на якість на основі аналізу існуючих підходів до її побудови і теоретичного обґрунтування виділених ознак, груп та видів витрат, класифікатор причин і видів браку з урахуванням специфіки видів економічної діяльності, що орієнтований на підвищення ефективності управління виділеними об'єктами внаслідок оперативного обміну інформацією між системами управління якістю та бухгалтерського обліку, як підсистемами системи управління підприємством; організаційно-методологічні положення бухгалтерського обліку претензійної роботи з контрагентами щодо поставки неякісної продукції через його процедурний опис шляхом формалізації порядку обчислення розміру відшкодування контрагентом заподіяних збитків внаслідок поставки неякісної продукції, що забезпечує визначення суми відшкодування та перешкоджає додатковим витратам на усунення / виправлення браку; теоретико-методологічні засади внутрішнього контролю якості продукції в розрізі стадій її життєвого циклу, що забезпечує реалізацію комплексного підходу до управління величиною витрат на якість продукції, сформовано класифікацію внутрішнього контролю витрат на якість, що дозволяє визначити напрями, об'єкти та глибину контролю витрат на якість; організацію бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю через розвиток їх комп'ютеризованої форми в частині витрат на якість на базі універсальних програмних продуктів шляхом налаштування специфічних особливостей щодо витрат на якість продукції в конфігурації системи, а також модульної структури системи комп'ютеризації економічного аналізу якості продукції на базі програмного продукту "Галактика", дотримання якої забезпечує можливість проведення ретроспективного, оперативного і стратегічного аналізу, як основи визначення переваг і недоліків діяльності суб'єкта господарювання, своєчасно реагувати на зміни в ринковому середовищі, оцінювати альтернативні варіанти управлінських рішень і своєчасно їх реалізовувати; систему нормативно-методичного регулювання бухгалтерського обліку витрат на якість шляхом внесення змін до нормативно-правових актів в частині ідентифікації критеріїв їх визнання, визначення складу, структуровано розкриття інформації про склад і суму витрат у ф. № 5 "Примітки до річної фінансової звітності", виходячи із особливостей даної економічної категорії та з метою реалізації інформаційних запитів інституційних одиниць; дістало подальший розвиток: трактування категорії "якість" з філософської, соціальної, економічної точок зору, що дозволило сформулювати її функціональне призначення, принципи, закономірності їх розвитку, та уточнення категоріального апарату з урахуванням специфіки облікового відображення ідентифікованих об'єктів: "витрати на якість", "брак" та "бракована продукція", що створює основу для їх теоретичного обґрунтування та формування практичних рекомендацій з удосконалення нормативного регулювання з метою раціональної організації та розвитку методології їх облікового відображення; організаційно-методологічні положення бухгалтерського обліку шляхом оптимізації структури ф. № 2 "Звіт про фінансові результати" через розширення переліку елементів як основного джерела інформації. Запропоновані показники забезпечують прозорість складу витрат, які впливають на розмір собівартості продукції, а саме рядок 041 "Непродуктивні витрати" розкриває інформацію про витрати від браку та наслідки його виникнення - рекламаційні витрати, з метою забезпечення заінтересованих користувачів достовірною інформацією для прийняття управлінських рішень; обґрунтування теоретико-організаційних положень бухгалтерського обліку витрат від браку, з

урахуванням упущеної економічної вигоди, шляхом формалізації опису складових виправного та невиправного браку та врахування рекламаційних і альтернативних витрат для забезпечення точності оцінки витрат від браку, що дозволяє запобігти заниженню витрат даного роду з метою надання достовірної інформації про господарську діяльність суб'єкта господарювання; комплексний організаційно-методичний підхід до економічного аналізу витрат на якість продукції, реалізація якого здійснюється в розрізі таких напрямів: встановлення основних завдань та визначення фінансових і нефінансових показників якості продукції, отримання достовірних результатів щодо стану якості, врахування яких забезпечить ефективну організацію аналітичних досліджень та визначення впливу показників на результати діяльності підприємства з метою забезпечення його керівництва достовірною інформацією для прийняття ефективних управлінських рішень. Ступінь впровадження: результати дослідження впроваджено в практичну діяльність Міністерства фінансів України, ЗАТ "Новокраматорський машинобудівний завод", ВАТ Запорізький металургійний комбінат "Запоріжсталь", ВАТ "Київський завод "РАДАР", Національної академії статистики, обліку та аудиту, Житомирського державного технологічного університету

2. Purpose of research: complex solution of the theoretical and methodological problems of accounting, internal control and economic analysis of expenses on product quality (guarantee, refinement, support) by generating a conception of accounting reflection of expenses on product quality as well as control and analytical support of their effective involvement. Object of research: convergent relations of subsystems of accounting, control and analysis with the system of product quality management in the part of expenses incurred on quality. Subject of research: theoretical, methodological as well as organizational and practical issues of accounting internal control and economic analysis of expenses on product quality. Methods of research: system approach, theoretical generalization, grouping, comparison, historical method, dialectical method, analogy, abstraction, cause and effect relations, logical method, modeling induction, deduction, formalization, abstract and logical method. Scientific novelty of the results obtained lies in the development of a conception, which assists in solving complex theoretical and methodological problems of accounting, internal control and economic analysis of expenses on product quality. For the first time the issues as follows have been obtained: theoretical and methodological statements of accounting for expenses on product quality reasoning from the integration of quality management system and accounting system on the basis of the worked out model of accounting support of quality management system, which allowed to determine the major directions of projection and implementation of its accounting support into practice; theoretical grounds of accounting for expenses on quality as an independent direction of accounting activity for securing effective functioning of quality management system and managing these expenses; theoretical grounds of calculating expenses on quality in the accounting system, based on hybrid models of calculating such kind of expenses in a complete life cycle together with types of expenses depending on the purpose as well as models of product costing taking into consideration expenses on quality based on normative and functional method, which allowed effective organization of costing, as well as provision of managerial staff with analytical information on costing objects for decision making; the issues have been improved as follows: methodology of accounting through the development of classification of expenses on quality on the basis of analysis of the existing approaches towards its formation and theoretical grounding of the outlined features, groups and types of expenses, classifier of the reasons and kinds of spoilages taking into consideration of peculiarities of the type of business activity oriented on the increasing of the efficiency of managing the outlined objects as a result of efficient information exchange between quality management systems and accounting as subsystems of company's management system; organizational and methodological statements of accounting for handling complaints with contractors concerning the delivery of bad-quality goods through its procedural description by formalizing the order of calculating the size of damage reimbursement by contractors as a result of supplying bad-quality merchandise, which secures the determination of size of reimbursement and inhibits additional expenses on elimination and correction of defects; theoretical and methodological grounds of internal control of product quality from the point of the stages of life cycle, which secures realization of the complex approach towards managing expenses on product quality; classification of internal control of quality expenses has been formed, which allows to determine the directions, objects and profoundness of control over expenses

incurred on quality; organization of accounting and internal control through the development of their computerized form in the part of expenses incurred on quality based on universal software by setting specific features on expenses incurred on product quality in the system configuration, as well as module structure of computerizing economic analysis of product quality on the basis of "Galaktyka" software, sticking to which will secure the possibility of carrying out retrospective, operational and strategic analysis as a ground for outlining advantages and disadvantages of company's activity, reacting on changes in market environment in time, assessing alternative options of managerial decisions and bringing them into effect; system of normative and methodic regulation of accounting for expenses on quality by introducing changes into normative and legal acts in the part of identifying criteria of their recognition, determination of composition, structural disclosure of information on composition and sum of expenses in statement № 5 "Notes to the Annual Financial Statements" proceeding from the peculiarities of this economic category and with the purpose of meeting information queries of institutional units; issues as follows undergone further development: interpretation of the category "quality" from the philosophic, social and economic viewpoints, which allowed to form its functional purpose, principles, patterns of their development; specification of the categorical set taking into consideration accounting reflection of the identified objects: "expenses on quality" and "defected goods", which creates the basis for their theoretical grounding and practical recommendations on improving normative regulation with the purpose of rational organization and development of methodology of their accounting reflection; organizational and methodological statements of accounting by optimizing the structure of statement № 2 "Income Statement" through expanding the list of elements as the main information source. The suggested indexes secure the transparency of the composition of expenses, which influence the size of production cost, particularly line 041 "Unproductive Expenditures" discloses the information on losses from damages and consequences of their appearance - reclamation costs, aimed at providing interested parties with the reliable information for managerial decision making; grounding of the theoretical and organizational statements of accounting for expenditures incurred for correcting defects taking into consideration the loss of economic benefits by formalizing the description of the components of reclaimable rejects and waste as well as taking into account reclamation and alternative expenses for securing the accurateness of assessment of losses from defects which allows to prevent understatement of such kind of expenses with the purpose of providing reliable information about company's business activity; complex organizational and methodic approach towards economic analysis of expenses on product quality, implementation of which is carried out in the view of the following directions: setting major objectives and determining financial and non- financial indexes of product quality, getting reliable information on the quality state; consideration of the mentioned directions will secure effective organization of analytical research and influence of parameters on enterprise performance aimed at providing top management with reliable information for effective decision making. Extent of implementation: research results have been implemented into the practice of Ministry of Finance of Ukraine, closed joint-stock company "Novokramatorsky Machine Works", open joint-stock company "Zaporizhzhya Metallurgical Plant "Zaporizhstal'", open joint-stock company "Kyiv Plant "RADAR", National Academy of Statistics, Accounting and Auditing, Zhytomyr State Technological University.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бутинець Франц Францович

2. Butynets Frants Frantsovych

Кваліфікація: д.е.н., 08.06.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Валуєв Борис Іванович

2. Валуєв Борис Іванович

Кваліфікація: д.е.н., 08.06.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Голов Сергій Федорович

2. Голов Сергій Федорович

Кваліфікація: д.е.н., 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пушкар Михайло Семенович

2. Пушкар Михайло Семенович

Кваліфікація: д.е.н., 08.06.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Бутинець Франц Францович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Бутинець Франц Францович
Відповідальний за підготовку облікових документів	
Реєстратор	

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.